

اداره مرکزی :

آقره ده ، استانبول جاده سنده آقره
معارف امینلکی یانده کی دانه

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آقره جاده سنده ۸۷ نومروده
دا ۱۱ مخصوصه

حیات

میان راه آمیان ۰۰۰ ریان راهای جوق حیات قاتلم ۱۰۰۰
نجه -

نفسی هر برده ۱۵ غرورده

سنه کی بوسته ایله ۷.۵ لیرا
(اجنئ مملکتلر ایچین ۷.۵ دولار)

اونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرک مرجعی آقره مرکزدر .

صافی : ۷۲

آقره ، ۱۲ نیسان ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

مصاحبه

لا یکلک قار سینه و وظیفه لریمز

تشکیلات اساسیه قانوننده لاییک دولت
فکرینه مخالف بر ایکی جمله قالمشدی . خلق
فرقه سی انقلابک هدفیه تعارض تشکیل ایله یین بو
فرقه لریده قالدیرمغه قرار ویردی . بو تعدیلاتی
ملت مجلسنکده قبول ایله جکنه شبهه یوقدر .
ملت مجلسی تشکیلات اساسیه قانوننده کی بوفره لرك
طینی قبول ایتدکن صوکر آرتیق شکلا ده
اولسه لاییک دولت اساسنه مخالف هیچ بر ماده
قالما یور دیمکدر . تورکیه نك هر نوع دینی علاقه
ومراقبه نك تأثیری آلتندن قورتولش بر دولت
اولماسی ، شرق ایچین ، حتی مدنی دنیا ایچین
جوق اهمیتلی بر وقعه در . تاریخک بو حادئینی
عالمشمول ماهیتیه محاکمه ایله جکنه شبهه
ایتمه یورم .

خارجده ، تورکیه نك کچیردیکی تحولی جهـاـ
نشمول بر حادئین شکلنده مطالعه ایده نلرمع التأسف
جوق آزدر . تورکیه نك صوکه سنه لرده کی
حیاتنه خارجدن باقاندلر ، بو تحوللرده جهانک
کیدشندن سزیش بر فکرک ، تماماً ادراک
اولونمش بر غایه نك حاکم اولدیغنی بر تورلو قبول
ایده میورلر ، بوتدلرلی اکثریا بر شکل دیکشدرمه
طرزنده کورو یورلر . وقادار مطرد ، متسلل
انقلاب حادئلرینک ناظم و حاکم بر فکره تابع
اولمادیغنی ناصیل ادعا ایله بیلیر ؟ مملکتک متفکرلرینه
دوشن وظیفه بو تحول و انقلابلرک جمعیتک
روحندکی تبدل و تحوله استناد ایتدیکنی
کوستره مک ؟ شوراده ، بوراده ادعا ایدیلدیکی

کچی بر شکل دیکشدرمه دن عبارت بولونمادیغنی
اکلاتمق اولمالیدر .

دیگر جهندن معنوی حیاتیتمزی یوکسه لتمک
ایچین تعقیب ایدیله جک فعالیتده بوتون بوطنلری
تکذیب ایتلیدر . بو اعتبارله اک مهم وظیفه
معارف آداملریمز ترتب ایدیور . بر کره ، خلق
طبقه سی ایی بروطنداش ، ایی بر انسان یامغه
خدمت ایله یه جک اولان ایلك تحصیل تعمیم ایچین
بوتون قدرتی صرف مجبوریتنده یز . خلقک معنویاتی
اوزرنده عامل اولان مؤسسه لرك مهم بر قسمک
کندیلکندن ییقیدیلغنی بر صیراده ؛ اولرنده اجتماعی
حیاتک ایجاب ایله دیکی « وجدان » ی قوتلند .
یره جک ، طبیعتدن ییلماز وتوکنمز بر سعی ایله
استفاده روحنی ویره جک ایلك تحصیل و تربیه
هر زماندن فضله اهمیت کسب ایدر . جمعیتک
اعتقاد وعادتلری پک بطی تکامله تابع اولدیغنی
دورلرده بو مؤسسه لرفردلرک معنویاتی تشکیلده
بر تربیه عاملی اولور . فقط بزم کی درین انقلاب
یامش ، « حیات » اویمایان مؤسسه لری ییقمش
اولان بر مملکتده وطنداشیر بیلکینک تأمین
ایله یه جکی شعوردن ، تلقین ایدیش وظیفه حسندن
محروم بیر اقلیرسه مملکتک آتیشی اجتماعی
تساند نقطه سندن جوق ته لکلی بر عاقبت نامزد
بولونور . بویله بر آتی اندیشه سی امکان مرتبه سنده
قوتتمزی ایلك تحصیل تعمیم ایچین صرف ایله مکی
امر ایدر . حالبوکه بو خصوصده جوق بویوک
غیرت صرفه محتاج رحالده یز . واقعا ایستاتستیکلر

جمهوریت دورنده ایلك تحصیلک قوتله انکشافی
صریح بر صورتده کوستره ریور : ۹۲۶ - ۹۲۷
تدریس سنه سی ایچنده نهاری و رسمی ایلك
مکتبلریمز ۵۶۶۳ ایکن ۹۲۷ - ۹۲۸ سنه سنده
۶۰۶۳ اولویور . بر سنه اول بو مکتبلره دوام
ایدن طلبه ۳۸۴،۳۴۱ ایکن بوکون ۱۶،۸۲۸ در .
بو انکشافه رغماً هدفدن چوق اوزاغز . اگر
تورکیاده کی ۴۵،۰۰۰ کویدن آنجق (۵۱۰۰)
کویده مکتب و معلم بولوندیغنی دوشونورسه ک
بو خصوصده کی کریلکمزک درجه سی تصور
ایده بیلیرز . واقعا بو (۴۵،۰۰۰) عددینک
افاده ایتدیکی کویلردن بر قسمی مع التأسف
حقیقی کوی ماهیتنده دکدر . بو رقمک مکتب
آچغه مساعد اولان نصفی دوشوندیکنز زمان
بیله یالکیز کویلر ایچین نه قدار مکتب و معلمه
احتیاجز اولدیغنی تقدیر ایده بیلیرز . بو رقم
کیجه اویقو اویوتدیر میاجق درجه ده مفکره مزی
اشغال ایله ملیدر . بو معلمسز و مکتبسز کویلرده کی
وطنداشیر یالکیز عسکر اوجاغنده شعورلی
بر تربیه آلابیلور دیمکدر . عسکرلک مدتک
قیصافنه کوره بالطبع تربیه عسکریه خارجنده
بونلره لازم کلن معلومات و ایجاب ایدن تلقینلر غایت
محدود قالمقده در . احوالده بو وطنداشیر شعورلی
بر حالده « یگی حیات » حاضر لایامیورز .
بویوک بر انقلاب یایان بر « مملکت » ک اک اهمیتلی
وظیفه لرندن بری امکان مرتبه سنده آز بر زمانده

تفرقه نوردی : ۲۸

شباط ، استانبول ۱۳۰۰

جواریمزده کی یالبردن برنده ایکی قاردهش اولورور . بریسی مسعدت خاتم اُسمنده کنج بردول خاتم . اوتکی نجیب اُسمنده کی قاردهشی . مسعدت خاتم قوجاسی اولدکن صوکرآ تکرار اوله نمش . قاردهشی ده اوتوز بش یاشلرنده اُفتدیدن برکنج...
عمله مزده بونلرک کندی حالرنده تمیزوناموسلی انسانلر اولدیفنی سولرلر... بنده اوفکردهیم... شیمیدی به قدر برکوتولکلی کوردمم... یالکز اوتدن بری برنقطه معددی بولاندیریر : بزمکیلرله فضلہ صبقی فقی احباب اوللاری... معافیہ بیلنمزکه... بلکه اوده کورونوشه آلدانمشدر... یاخود بلکه ده جوقولرله آجیور... آراسیرا بوخانک قیزلرله اوفاق تفک هدیه لر ویردیکنی ده خبر آلیوردم...

بکن کیجه قاریم بنی کولر بوزله قارشیلادی .
بوشاشیلجق بروقه بیدی :

— قومشومزنجیبک سفالتمزه آجیدی... سکا برایش بولماسی ایچون قاردهشنه یالوارمش... اوده راضی اولش... سنی ایجه بر معاشله یانه کاتب آلیور .

«عجبا اُکلنیرمی؟» دیه حیرتله بوزینه باقدم . فقط خابر . قاریمک ضرورت و معجزمله اُکلنمسی طرزینده بک اینی بیلیم . او وقت جهره سی بام باشقهدر : کوزلری دربن برکین ایله بوزولور ، ایکرمنج بر قوقو آلیورمش کبی بورون قامادلری تیزره ، دوداقلرنده کی تبسم ابصیرمغه حاضرلانا بر حیوانک آغزنده کی عصبی تقلصدر . حالبوکه قاریم عادتا ممنون برانسان کبی کولومه یور .

معافیہ بنه اینانامادم :

— بریا ککشلق اولماسین... عقلی باشنده بر انسان بکا ناصل ایش ویرمیلیر ؟ دیدم .

او، قاشلرینی چاندی :

— سوبلدم یا ، پریشانلغزمه آجیدی... باری سزده بودفعه انسان کبی چالیش... صداقت واطاعتدن آیرلا... بزنسک ناکه سوز ویردک... باری بزم یوزیمزی قارا جیقارما... «باری بودفعه انسان کبی چالیش...» سوزیت ویریلجک جوق جوابلرم

اولایلیردی . فقط برشی سوبلدمم . بواک بکلهمدیکم زمانه کوکدن کلن امداد بنی دلی کبی سوبدیرمشدی . نجیب بکه آراسیرا سواقنده واپورده تصادف ایدردم . ساده جه سلاملاشیردق . بعضآده بر ایکی کلمه ایله خاطریمی صوراردی . احبابلی بوندن عبارتدی . وقار و حیثیت صاحبی انسانلرک بخله کوروشمکدن چکینه جکلرینی دوشونور ، دائما برآز اوزاق دورورم . ایکی کون صوکرآ نجیب بکی دائره سنده کوردم . بنی نازک و وقور بر تبسمله قارشیلادی . وظیفه مک نهدن عبارت اولدیفنی آکلاندی . تشکر ایچون سوز بولامایور ، محبوبانه آلریمی اوغوشدوریبوردیم .

ایشم خفیف و تهلکسز ، معاشم اُمیدیک فوقنده ایدی . بلکه آرتق وقت ساعت ککشدیر . کندیمی بدرجه به قدر طوبارلارم ، دیبوردم . اولسم اوکا صداقتدن آیرلا یا جقدم . بواکا قطعاً قرار ویرمشم . بو قرارمده ایشه باشلادیم کوندن یعنی اوچ آیدن بری ثبات ایدیورم ، وُبدآده ایده جکم . اویمنزده کی آهنکسزلاک طیبی بردوام... اونلره قارونک ثروتی بولوب کتیرسام ممنون اولمازلرکه... معافیہ چکدیکم صیقیتیلردن درس آلدیم ایچون آرتق قورو کورولتوبه بابوچ بیراقابورم . اُلدیه کی پارا ایله عائله می قبت قناعت کچیندیریبورم . قاریم ، قاینانام لزومسز مصرفلر جیقاردجه آلدیرمایورم . بعضاً «بو ایشی سکا بز بولدق... بوپارا بزم حقما!» دیه هایقیریشه رق اوزریه یوروپورلر . آلدیرمایورم . چونکه آلدیرسم بنه اییک اوجنی قاجیراجنم . بودفعه بقال ، قصاب باغیرمغه باشلایاجق .

§

حاصل جوق چکدیکم ایچون شیمیدی عادتا کندیمی مسعود بولوبورم . ولی نعمتمه قارشی دویدیم حرمت عادتا برعبادت درجه سینه یوکه لدی...

شیمیدیلک بنی اک اوزن شی جوجوقلریمک حالی... یاورولرم کوز کوره محو اولوبور... هله بیچاره فریمجه...

جوجوغم ایردی ، یتیشدی . کوزل برکنج قیز اولغه باشلادی . آرتق چارشافه صوقاجفر ، دیدیلر . بکمیدن ، توتومدن کسم . بوطیمک آانی

پانلادی . اون بش ، بکرمی غروش ووروب بر پنجه ووردورماق ایچون هفته لرحه صو ایچنده کزدم . نهایت جوجوغمک چارشافی یابیلدی . فقط نهماسقارا قیافت یارب ! اولادیمی اک مبتدل سواق قادیلری کبی کیدیروب بویاشلردی . ذاتا کوردیکی فنا تربیه دن قورقوبوردم . اونی اوقیافته کورونجه بوس بوتون شنا اولدم . بکا اوله کلدی که اولادیمی اُلله کیدیروب قوشاتوب فحش میدانه آتیورم . نهایت برکون بر تصادف نتیجه سنده جوجوغمه ککش عشق مکتوبلری یاقالادم . برکون ده اونی واپورده شبه سز بومکتوبلردن برینک صاحبی اولان برکنج سرسری ایله قونوشورکن کوردم .

ذاتاً جیلغین ، تینیز ، خفیف و خیالپرست یتیشدیریلن قیزیمک بک یاقین بر زمانده یوارلانوب کیده جکنه شبهم قالمادی . نده اوله بابایدم . آنجق بر درجه به قدر تحمل ایده بیلیردم . فریمجه بی اوکه قاتوب اوه کتیردم . برزمان سواقه جیقماستی منع ایتدم . قاریم ، قاین آتام «جاناوار ، ظالم» دیه اوستمه هجوم ایتدیلر .

جوجوغمه آراسیرانصیحت ویرمک ایسته یوردیم . فقط کیمه دیکلر تیرسک؟ بویوک آنه سیله ، آنه سنک بوتون دوغرو و آبی شیلر قارشینده اُمیتسزلاک واستخفاف ایله بوروشان جهره سی اونده ده آجیلغمه باشلامشدی . بنی دیکلرکن طبقی اونلر کبی کوزلرینی بوزوبور ، قاشلرینی قالدیریبور ، آجی بر معنا ایله دوداقلرینی آزالایه رق دیشلرینی کوستریبوردی . جوجوغم بو حالله قورقونج بر دوشمان قارشینده طور طوب اولوب دیکلرینی جیقاران کیرپیلره ، کوشه لره قاجه رق صیرتی قابورلاشدیران ، دیشلرینی کوستره رک طیسلایان کدی یاورولرینه بکزه یوردی . فریمجه جواب ویرمکه بلکه جسارت ایده مه یوردی . فقط بو جهره نک نه دیمک ایستدیکنی غایت آبی آکلایوردم :

— سن انسانلرک اک ظالمی ، اخلاقسزی ، سرسریسیسک... عائله مزری سن محو ایتدک... کندیکه باقایوبیده باشقه لرینه نصیحت ویرمکه ناصل جسارت ایدیورسک ؟

- دوام ایدیور -